گنجینه دستنویسهای پهلوی
و پژوهشهای ایرانی
۱۶ دستنویس ج ۲

چند
یزشن و نیایش و آفرین
دعاهای دست‌نویس، نام ۲۱ نسک
اوستا به پازند، مقدمه سروش یشت و جزآن

به کوشش
دکتر ماهیار نوابی دکتر کیخسرو جاماسپ اسا
و با همکاری فنی
دکتر بهرام فره‌وشی دکتر محمود طاووسی

از انتشارات
مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی، شیراز

IR
IR 161
.A9ch9

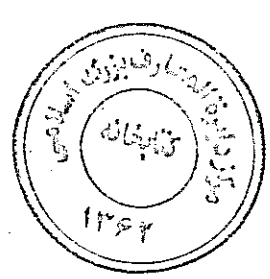

۱۶۹۴۰۳

ازاین کتاب ۱۰۰۰ نسخه ، یکصد نسخه روی کاغذ شفاف رنگین و نهصد نسخه روی کاغذ سفید درچاپخانه‌های مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
وشرکت چاپ ایناکوتهران،بچاپ رسید. ۲۵۳۵ شاهنشاهی

سرآغاز

اشارات دانشمندان و فیلسوفانی چون ابوریحان بیرونی و محمّد زکریّای رازی و شهاب‌الدّین سهروردی به حکمت خسروانی و فلسفهٔ ایرانی، تذکّر پوسیدونیوس رومی دربارهٔ استفاده هرمی پوس یونانی از کتابهای زرتشتی، مطالبی که در کتابهای قابل استنادی چون مروج الذّهب، مجمل التّواریخ و بالخصوص نامه‌های سه پیغمبران بنی اسرائیلی و احادیث اسلامی آمده است، وجود مراکز مهم علمی در نصیبین و رُها و تیسفون و جندی شاپور، ترجمه‌های باز ماندهٔ عربی از زبان پهلوی، پیدایش دانشمندان و فیلسوفان و اندیشه‌مندان بلند پایه‌ای در دودمان طلائی اسلامی، یعنی دورانی خلافت عبّاسیان، از این سرزمین، که شمار آنها از دانشمندان هر یک از کشورهای اسلامی دیگر و بلکه از همه آنها روی هم بیشتر است.

وجود سنگ نبشته های پارسی باستان و پارسی میانه و پارتی ، نامه مینوی اوستا ، آثار بازمانده مانویان به زبانهای پارسیک و پهلوانیک و سغدی و ترکی و چینی و قبطی و کتابهای پهلوی (= پارسیک) چندی که تاکنون بجای مانده اند ، همه دلالت بر وجود فرهنگ و تمدنی بزرگ و درخشان ، از دیرباز ، در سرزمین ایران بزرگ میکند که بر پایه های فلسفه ایرانی استوار بوده است .

علت هرچه باشد ، سیاسی یا اقتصادی و یا اجتماعی یا تغییر خط و یا همه آنها باهم ، قدر مسلم این است که بسیاری از آثار مدون دوران ساسانی و آغاز دوران اسلامی ایران از میان رفته است ، و عده ای که از دستبرد زمانه رهائی یافته اند در موزه ها و کتابخانه های مهم اروپا و بیشتر در هندوستان و در کتابخانه های پارسیان نگاهداری میشود . اینها میتوانند روشنگر زوایای ناشناخته تاریخ و فرهنگ کهن ما باشند ، و از این رو نگاهداری و چاپ و انتشار آنها و تشویق دانشمندان به مقابله و تصحیح و ترجمه این گنجینه ها که ما را به شناخت بیشتر زبان فارسی و غنای آن در بیان مفاهیم یاری میکنند ، بر ما واجب است .

و باز از این رو بجا که هنگامی که دوست دانشمند و ارجمند من استاد دکتر ماهیار نوابی رئیس موسسه آسیائی

دانشگاه پهلوی پیشنهاد کرد که برای بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی خجسته دودمان پهلوی و شادی روان بنیان گذار آن پنجاه نسخه خطی پهلوی را از سوی مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی چاپ و منتشر کنیم. این پیشنهاد را از دل و جان پذیرفتم.

این پنجاه جلد کتاب پهلوی و کتاب بارگاه رضا هدیه هائی است که در این آئین ملی برگزاری جشن پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی با فروتنی به پیشگاه شاهنشاه آریامهر ریاست عالیه دانشگاه پهلوی و علیاحضرت شهبانو فرح ریاست عالیه مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی تقدیم میشود.

فرهنگ مهر-
رئیس دانشگاه پهلوی

دیباچه

مؤسسه آسیائی وابسته به دانشگاه پهلوی افتخار دارد که بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی دودمان پهلوی را، مجموعه‌ای در پنجاه جلد، از دستنویسهای پهلوی و اوستائی و پژوهشهای ایرانی چاپ کند و به‌دوستداران فرهنگ و ادب ایران تقدیم دارد.

در تابستان سی‌وهزار و پانصد و سی و سه شاهنشاهی، در گروه سخن از خدمات برجسته رضاشاه بزرگ بدین سرزمین و روز تاجگذاری وی (چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵ هجری خورشیدی) میرفت، در آن هنگام اندیشه چاپ مجموعه‌ای از متن‌های پهلوی یادبود پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی را از خاطرم گذشت و سپس این اندیشه را با بنیادگذاران دانشگاه پهلوی جناب آقای دکتر فرهنگ مهر، که از شیفتگان فرهنگ ایران‌اند و از یاری شناساندن این فرهنگ کهن هیچگاه دریغ نکرده و نمی‌کنند، درمیان گذاشتم تا اگر در این اندیشه با من همداستان باشند مراتب را

به شرف عرض شهبانوی فرهنگ پرور ایران، رسانند
مگر اجازه فرمایند تا موسسه آسیائی بدین کار شایسته دست یازد.
جناب آقای دکتر فرهنگ مهر با پیشانی گشاده و آغوش باز از این اندیشه استقبال
کردند و مراتب را به شرف عرض شهبانوی ایران رساندند و دیری نگذشت که فرمان
علیاحضرت شهبانو بدین کار نیک شرف صدور یافت و به موسسه آسیائی ابلاغ شد.
شورای استادان موسسه آسیائی، با الهام از نام خاندانی، که جشن بزرگداشت
شاهنشاهی آن نیلا، مردم ایران امسال برگزار میکنند، چاپ کردن کتاب یا
دستنویسهای پهلوی را در درجه اول اهمیت قرار داد. کشوری که در آن بیش از هر کشور دیگر میتوان
به دستنویسهای پهلوی و اوستائی دست یافت کشور هندوستان است هر چند بدبختانه
هوای گرم و نمناک آنجا با کتاب سازگار نیست و کاغذ را زود شکننده و تباه میسازد و می پوساند.
در فهرستی که جمشید کاووس جی کاتراک به نام «گنجینه های شرقی» (ORIENTAL
TREASURES) گرد آورده و به سال یکهزار و نهصد و چهل و یک میلادی (دو هزار و پانصد شاهنشاهی)

به چاپ رسانده است، از بیش از یکهزار دستنویس ایرانی و هندی نام برده که اکنون برخی از آنها از میان رفته است، و این، نه تنها بواسطهٔ آب و هوای هندوستان بلکه بی توجهی و نادانی هم در نابودی آنها بهره‌ای بسزا داشته است. گردآورنده فهرست یادشده به نگارندهٔ این سطور میگفت: «سی سال پس از چاپ آن فهرست گذارم بکتابخانه‌ای افتاد که خداوند آن صاحب چندین دستنویس پهلوی و اوستائی بود و من آنها را دیده و پژوهیده و نام آنها را در فهرستم آورده بودم. خداوند خانه بجهان دیگر شتافته بود و چون از کدبانو سراغ دستنویسها را گرفتم، وی آنها را از زاویه‌ای و برای آنکه مبادا برگ پاره‌های آنها زیر پا بیفتد و برای وی گناهی بزرگ بشمار آید به آب دریا سپرده بود.»

با این همه، هم اکنون، چندین صد دستنویس پهلوی و اوستائی در هندوستان هست که تقریباً همه از روی دستنویسهای کهنه‌تر رونویس شده‌اند. بیشتر آنها روزگاری از آنِ کتابخانه‌های شخصی بوده و رفته رفته به کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات راه یافته‌اند تا بیشتر و بهتر از آنها نگاهداری شود و کمتر در معرض نابودی قرار گیرند. از این کتابخانه‌ها میتوان کتابخانهٔ مؤسسهٔ شرقی کاما و کتابخانهٔ «بخشت دستور، مهرجی رانا» را نام برد که صاحب مجموعه‌های گرانبهائی از دستنویسهای پهلوی و اوستائی‌اند

پاره ای از دستنویسی ها نیز توسط شرق شناسان به کتابخانه های مهم اروپا رسیده اند که مهمترین آنها مجموعهٔ دستنویسهای اوستا و پهلوی، دوازده جلدی کپنهاک است که توسط شرق شناس بنام وستر گارد به اروپا برده شد و جانشین او کریستین سن — CHRISTEN SEN آنها را چاپ کرد و بر آنها دیباچه نوشت. این کتابها اکنون بسیار کمیاب و چند مجلد آن نایاب است.

برای انجام دادن فرمان، از دوست دانشمندم دستور کیخسرو جاماسب آسا، دستور بزرگ شهر بمبئی و رئیس کتابخانهٔ «موسسهٔ شرقی کاما» یاری خواستم تا از هیأت امنای کتابخانه های «موسسهٔ شرقی کاما» و نخست دستور مهرجی رانا، اجازهٔ عکسبرداری از دستنویسهای پهلوی شان را بگیرد و اگر خود یا دوستانش دستنویسهای ارزنده دارند بر آنها بیفزاید، کار گزینش دستنویسها برای عکسبرداری نیز به عهدهٔ وی واگذار شد تا آنچه را مهم و ضروری داند برگزیند. این کار به دشواری انجام گرفت چه دستنویسها از طرف هیأت امنای کتابخانه ها و خاندان انگلساریا (که چند دستنویس از این مجموعه متعلق به آنان است) تنها به او سپرده شد بعد، و وی، امانت داری را

رنج سفر بر خود هموار ساخت و با دو جامه دان پر از کتاب به ایران آمد، سه ماه تمام از بام تا شام، در چاپخانه های دانشگاه پهلوی شیراز و دانشگاه تهران گذراند و در همه جا با دستنویسها همراه بود، من و همکارانم از مؤسسهٔ آسیائی نیز همه جا با وی همگام بودیم تا کار عکسبرداری سی و چند دستنویس بپایان رسید، دستور کنیسر و مجبور بود به بمبئی باز گردد ما نیز برای تطبیق عکسها با دستنویسها و رفع کمبود آنها در پی وی به هند و ستان رفتیم تا این مهم انجام شد. نامه ای نیز به پروفسور آسموسن استاد دانشگاه کپنهاک نوشتم مگر اجازهٔ تجدید چاپ دستنویسهای کتابخانه کپنهاک را از ناشر نخستین آنها - MUNKS GAARD بگیرد، اجازه گرفته شد و نامه ها به چاپ رسید.

مؤسسهٔ آسیائی سپاس و درود فراوان خود را به پیشگاه شهبانوی فرهنگ پرور که با فرمان خود این افتخار را نصیبش ساخته، تقدیم می دارد.

از جناب آقای دکتر فرهنگ مهر رئیس دانشگاه پهلوی که در راه پیشرفت کار از هیچ یاری معنوی و مادی دریغ نکرد سپاسگزار است.

از دستور کنیسر و جاماسب آسا که با یاری وی چاپ این مجموعهٔ پنجاه جلدی میسور میشود

سپاسگزار است .

از پروفسور آسموسن که اجازهٔ چاپ مجموعهٔ اوستا و پهلوی کینهاک به پایمردی او انجام یافت سپاسگزار است .

از دکتر بهرام فره‌وشی مدیر عامی ادارهٔ انتشارات دانشگاه تهران که چاپ کردن بیست و چند جلد از این مجموعه را در چاپخانهٔ دانشگاه تهران پذیرفت و چاپ آنها با مشاورهٔ فنی وی میسر شد سپاسگزار است .

از دکتر محمود طاووسی که تطبیق و ویراستن و آراستن هر صفحه از تمام این مجموعه بدست وی و با مشورت وی انجام شد سپاسگزار است .

ماهیار نوابی
استاد و رئیس مؤسسهٔ آسیائی

پیشگفتار

دستنویس ج۲ (J2) **از مجموعهٔ دستنویسهای دکتر جاماسپ جی م. جاماسپ‌آسا است. اندازهٔ آن ۲۹/۷×۱۹ سانتیمتر است و ۲۹۹ صفحه دارد که بر هر صفحه‌ای ۱۵ سطر نوشته شده است، پایان‌نویس گجراتی آن، در پایان یزشن رپیثوین، نشان میدهد که این دستنویس از روی دستنویس کهنه‌تری که تاریخ آن ۱۷۰۱ (سموت) بوده نوشته‌شده است، نویسندگان آن موبد شاپور جمشیدجی کاتراک و موبد سهرابجی مانک جی کاتراک هستند و نوشتن آن در روز اردیبهشت از ماه مهر ۱۷۵۸ (سکه) پایان پذیرفته است.**

متن‌های زیر در این دستنویس گرد آمده است.

یزشن رپیثوین (ویژه روز هرمزد از ماه فروردین هر سال) با دستورهای دینی که به قلم سرخ نوشته شده است. اشم وهو با ترجمهٔ پهلوی آن. پرسشی در باره واژه اشم (نک. روایات ایرانی از هرمزدیار فرامرز، بمبئی ۱۹۳۲ ص ۱۸ ببعد). یثا اهو وئیریو با ترجمهٔ پهلوی آن. سپاس‌پیش ازغذا، سپاس پس ازقضای حاجت، متن اوستایی دعایی که باید درهنگام شستن دست از پلیدی‌های شبانه، در بامداد خوانده شود (دست شپین)، شامل "کم نامزدا، اهمی رئشچا، هنزنگرم" و دعای شهادت به دین (مزدیسنو اهمی)، "جسه مه اونگهه مزدا"ی کوچک، ماه نیایش، خورشید نیایش، آفرینگان دهمان، آفرینگان خوتایان، شامل قسمتی که در همهٔ آفرینگانها خوانده‌میشود، آفرینگان گاهنبار با ترجمه پهلوی آن، آفرینگان فروردگان، آتش نیایش، هرمزد یشت تا بند ۲۳ و ترجمهٔ پهلوی قسمتی که با "نی پا یوایش ماسیم" (یشت ۱، ۲۴) آغاز میشود، اردویسور نیایش، آفرین زرتشت، قسمت مقدماتی تحریف شده سروش یشت بزرگ، متن اوستایی ویسپرد با ترجمه پهلوی آن، آفرین زرتشت که به غلط آفرین میزد خوانده شده است (مکرر) ها دخت نسک ۱، ۱ــ۶، نام ۲۱ نسک در پازند و تطبیق آن با ۲۱ واژه دعای اهونور، نام ۱۲ برج، اعتراف به دین و تقدیس آئین نیرنگ دین به پهلوی.

ماهیار نوابی

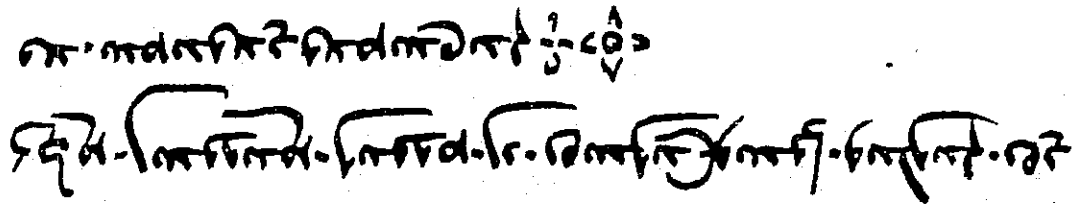

ཀཱ་ཏན་ཀ་ལཱ་པ་ཡི་ཐ་ཡི་ཀ་ཏན་ཀ

ਵਿਸ਼ਨੂਪੁਰਾਣਾਦਿਕ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਗੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ ਵੀ ਇਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਈ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਕਠਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਾਣ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ཁ་ཁཁཁཁ/ཀཀཀ.ཁཁཁཁ/ཀཀཀ.ཁཁཁཁ/ཀཀཀ.

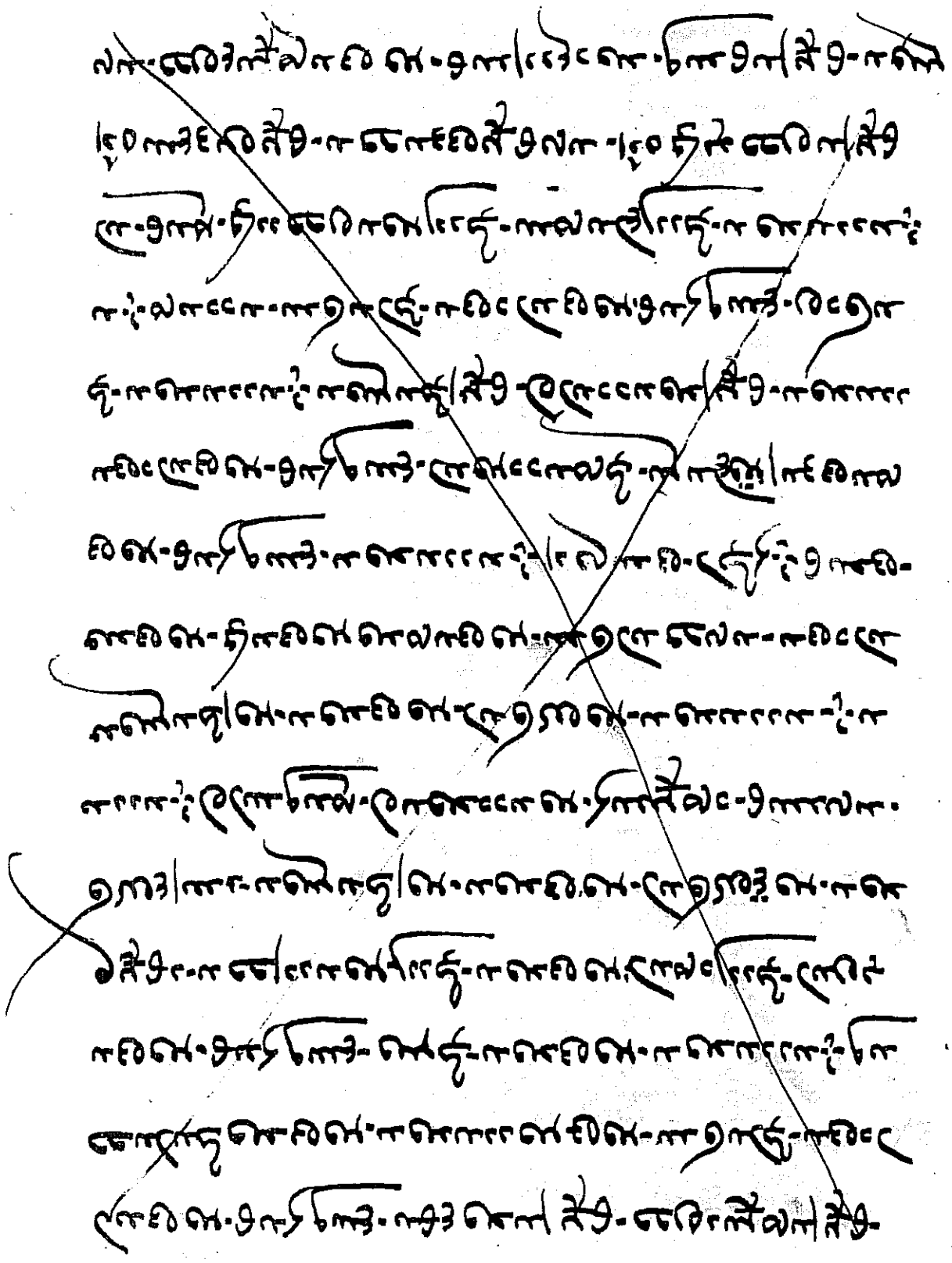

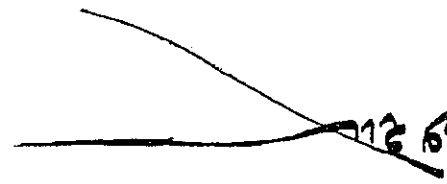

٥٣

٥

١٠

١٥

٥٤

٥

١٠

١٥

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་

ﻫﻪ ﺍﻟﻤﻮﺋﻖ ﺍﻟﻤﻠﻴﺢ ﺣﺎﻳﺰ ﺍﻟﻤﻠﻴﺢ ﺍﻟﻰ ﻫﻨﺪﺍ
ﺍﻟﻰ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ
ﻫﻨﺪﺍ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ ﺑﻬﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ
ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻬﻨﺪ
ﻭﻣﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ
ﺑﻬﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ
ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ ﺑﻬﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ
ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ
ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ ﺑﻬﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ
ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ
ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ ﺑﻬﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ
ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ ﺑﻬﻨﺪﺍ
ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ ﺑﻴﻦ ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ
ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﺳﺘﻘﺮ ﺑﻬﻨﺪﺍ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺮﺩﺩ ﺑﻴﻦ
ﻫﻨﺪﺍ ﻭﺑﻴﻦ ﺍﻟﺒﻼﺩ ﺍﻟﺘﻰ ﻫﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻬﻨﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ

ঞ্জনিলাম তা সকল কিছু সত্যিলাম। সত্যিলাম। তিন
জগৎ তোলাম। চলম। ঞ্জনিলাম। সকলে- সকল কিছুই
সত্যিলাম। সত্যিলাম। তা জগৎ তাহাই চুপে সত্যিলাম সত্যিলাম- সত্যিলাম

الكتاب المقدس. ولكن ما الداعي لهذه الإطالة
هذه الأقوال التي لا تسمن ولا تغني من جوع
ما دامت الحقيقة ساطعة كالشمس في رابعة النهار
لا يحجبها عن الأبصار إلا من أعمى الله بصيرته
وختم على سمعه وقلبه وجعل على بصره غشاوة
فهو لا يرى إلا ما يريد هواه ولا يسمع إلا ما
يوافق غرضه ومرماه ولا يعقل إلا ما يشتهيه
نفسه وتميل إليه أهواؤه ولا يعتقد إلا ما
يجد عليه آباءه وأجداده ولا يقلد إلا من
يعظمه ويبجله ولا يحترم إلا من يقدسه
ويوقره ولا يعادي إلا من يعاديه ولا يحب
إلا من يحبه ولا يبغض إلا من يبغضه
ولا يرضى إلا عمن يرضاه ولا يغضب إلا
على من يغضب عليه ولا يعطي إلا من
يعطيه ولا يمنع إلا من يمنعه ولا يقرب
إلا من يقربه ولا يبعد إلا من يبعده
ولا يرفع إلا من يرفعه ولا يضع إلا من
يضعه ولا يكرم إلا من يكرمه ولا يهين
إلا من يهينه ولا يثني إلا على من يثني
عليه ولا يذم إلا من يذمه ولا يمدح
إلا من يمدحه ولا يقدح إلا من يقدحه
ولا يجرح إلا من يجرحه ولا يعدل إلا
من يعدله ولا يجور إلا على من يجور
عليه ولا يحكم إلا لمن يحكم له ولا
يقضي إلا على من يقضي عليه ولا
يشهد إلا لمن يشهد له ولا يشهد
إلا على من يشهد عليه ولا يحلف
إلا من يحلف له ولا يحلف إلا على
من يحلف عليه ولا يقبل إلا ما
يقبله ولا يرد إلا ما يرده ولا
يأخذ إلا ما يأخذه ولا يعطي إلا
ما يعطيه ولا يمنع إلا ما يمنعه
ولا يبذل إلا ما يبذله ولا يبخل
إلا ما يبخل به ولا يسخو إلا
بما يسخو به ولا يشح إلا بما
يشح به ولا يجود إلا بما يجود
به ولا يبخل إلا بما يبخل به
ولا يسخو إلا بما يسخو به ولا
يشح إلا بما يشح به ولا يجود
إلا بما يجود به ولا يبخل إلا
بما يبخل به ولا يسخو إلا بما
يسخو به ولا يشح إلا بما يشح
به ولا يجود إلا بما يجود به
ولا يبخل إلا بما يبخل به ولا
يسخو إلا بما يسخو به ولا يشح
إلا بما يشح به ولا يجود إلا
بما يجود به ولا يبخل إلا بما
يبخل به ولا يسخو إلا بما يسخو
به ولا يشح إلا بما يشح به
ولا يجود إلا بما يجود به ولا
يبخل إلا بما يبخل به ولا يسخو
إلا بما يسخو به ولا يشح إلا
بما يشح به ولا يجود إلا بما
يجود به ولا يبخل إلا بما يبخل
به ولا يسخو إلا بما يسخو به
ولا يشح إلا بما يشح به ولا
يجود إلا بما يجود به ولا يبخل
إلا ب

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།
།ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན།

ما قيلها

سها دلي سه-لعلسلا سهلا ةسلم تسلملا تاولما:؟ سه-
لا-ةلا-لسلسلا-ةلا:لعلعلا-لسلا-لسلا-ةلا-لسلسلا-
لعلا-لسلسلا-ةلا:لعلعلا-لسلا-لسلا-ةلا-لسلسلا-

ولد۔ ولد ولد ولد۔ ولد ولد۔ ولد ولد۔

ﻣﺎﺩﺓ ﺍﻟﺘﻠﻮﻳﺚ ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺎﺀ ﺍﻟﻤﺘﺪﻓﻖ ﻣﻦ ﺍﻟﻤﺼﺪﺭ ﺍﻟﻰ ﺍﻟﻤﺼﺐ ﻭﻳﺘﻢ ﺫﻟﻚ ﺑﺎﺳﺘﺨﺪﺍﻡ ﺍﻟﻤﺨﻠﻮﻁ ﺍﻟﻤﺘﺠﺎﻧﺲ ﺍﻟﺬﻱ ﻳﺘﻢ ﺍﻋﺪﺍﺩﻩ ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺨﺘﺒﺮ ﻭﻳﺘﻢ ﺍﻟﺘﺤﻜﻢ ﺑﻜﻤﻴﺔ ﺍﻟﻤﺎﺀ ﺍﻟﻤﺘﺪﻓﻖ ﻣﻦ ﺍﻟﻤﺼﺪﺭ ﺍﻟﻰ ﺍﻟﻤﺼﺐ

ولا اسما مثلهما ولا يُجمعان ويثنيان ويجمعان جمع
المذكر السالم وهما أبو وأخ وحم وهن وفم وذو
بمعنى صاحب وذات بمعنى صاحبة وهنة بمعنى
شيء ولا يستعمل شيء من هذه الستة إلا مضافة
ولا يستعمل فم إلا مفردا وقد يجمع على أفواه
وأفوه وفموات وفموم وأفمام وأفماه وأفمو
وأفم وفمان وفمين وفمي وفمى وفمة وفمات
وفموة وفموات وفمون وفمين وفمي وفمى
وفمة وفمات وفموة وفموات وفمون وفمين
وفمي وفمى وفمة وفمات وفموة وفموات
وفمون

ماء الحياة. وقد قيل: إن كبريت البلاذر إذا طبخ
زاج كبريتي حتى كبريتيته ما سقى منه سقطها
اسفيذاج ونفخ له فور سيلقطها زاج البلق ثم
سبع. ثم تسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه
وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تسقيه بماء
سبع. ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام
وتسقيه بماء الكرم ثلاثة أيام ثم تجففه وتطبخه
بماء الكرم ثلاثة أيام وتسقيه بماء الكرم ثلاثة
أيام ثم تجففه وتطبخه بماء الكرم ثلاثة أيام

ڤيسما ڏيڪاريو. جڏهن اڃ سڀ ڏيڪاريو. تڏهن ڪوڙ ڪيو
ڪاڻ ته ٻيا ڪي ڏيکاري نه سگهن. عيسيٰ ٻڌايائين
سڀڪنهن ڪوڙ ڪيو. ۽ ڪوڙ ۾ ڪو به سچ نه آهي.
ڏيڪاريو. جڏهن ڪوڙ ڪيو ته سچ ظاهر ٿيو. ۽ سڀ
ڪنهن ڏٺو ته ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.
ڪوڙ ڪيو آهي. ۽ سچ ظاهر ٿيو. ڪوڙ ڪيو آهي.

قبیلہ سلطانیہ سلطنت کما بیٹھا ہے

حملہ آور ہوا اور اس نے سلطنت کو تباہ کر دیا۔ اس کے بعد

ہے۔ اس کے بعد ۔۔۔ کا دور آیا۔ اس کے بعد ۔۔۔ کا دور آیا۔

کے بعد ۔۔۔ کا دور آیا۔ اس کے بعد ۔۔۔ کا دور آیا۔

٥

١٠

١٥

٩١

١٠

٥

١٩٧

٩١

٥١

٩

٧٨١

ملكية عقار بالشيوع — بيع حصة شائعة — حق الشفعة — حق الأولوية في الشراء — حق الشريك على الشيوع — حق الشريك في المبيع — حق الشريك في الثمن — حق الشريك في الشفعة — حق الشريك في الأولوية في الشراء

ए॰ ब्रह्मानन्दगिरि, दुर्लभदासजी कृष्णदासजी निम्बार्कसम्प्र-
दाय

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಆ ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಳಿಯು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು. "ಎಲೈ ಗಿಳಿಯೇ, ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ? ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು? ನಿನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಯಾರು? ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮಗೆ ಹೇಳು" ಎಂದರು. ಆಗ ಆ ಗಿಳಿಯು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿತು. "ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆನು. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿ. ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಯಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೆನು. ಇಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು? ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಿ? ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಯಾರು? ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಹೇಳಿರಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

ઉપર કોઈ પણ પ્રકારનો ભાર કે બોજો ન પડે એ રીતે ઊભું રાખવું. ઊભું રાખતી વખતે
ઘોડાનું મોઢું ઉત્તર દિશા તરફ રાખવું. ઘોડાને ઊભો રાખતી વખતે ઘોડાની ડાબી બાજુ
ઊભા રહેવું. ઘોડાની જમણી બાજુ ઊભા રહેવું નહીં. ઘોડાની પૂંછડી પકડીને ઊભા રહેવું
નહીં. ઘોડાની પૂંછડી પકડીને ઊભા રહેવાથી ઘોડો લાત મારે છે. ઘોડાની પૂંછડી પકડીને
ઊભા રહેવાથી ઘોડો લાત મારે છે. ઘોડાની પૂંછડી પકડીને ઊભા રહેવાથી ઘોડો લાત

" ... ...

"१ मेष " २ वरख " ३ मिथुन " ४ कर्क "
आनरु " जाव " अशो " पोणिहया
आहारो

५ सिंहे " ६ कन्या " ७ तोला "
आकाशे " इआदेहेरिजदो " आरासि "

८ वश्चिक " " " ९ धंन "
नेकमदेनेशविनेखुवसुर्ते " सुनुता रघु

१० मकर " " ११ कुमभ "
अषेमओउवार उपठवि " इअथाउवेरीओ

१२ मिन "
" टमाटेता जइवेर "

हीनवैडेरास्त " वदइस्त " केमुहाडे " अमलम "
केरस्ताहै " ईनमांस्त " केजरतोस्त " मांयरहेड
स्त " हीनजरतोस्त " हीनडोरमर्नेह " हाहेजरतो
स्त " वैराकवैरुमांन " रीस्तपेगंनथर " जरतो
स्त मांस्यंनलमीनं " शेपाश " एजहांवहरगडे

તો" શદ્દ કુલ્લરબાદ્દે" કુજારા કુબાર' શેખારા મિક્કુ
ળમ" કેદ્દરદીનજરતો" સ્ત" મરાપેદા બૈક્કરદ્દ" તા
મોંજબરક્કર્નદીનમોં" મતદરબૈકુસ્ત" ઐકીન
બાકુમરાઉદ્દ" ઐકીનબાકુમ" જૂમલે" બસ્તે
ચૂસ્તીબીનકુકલેકેશવરનીનતૈકીકિરદારં
બામા' કુભાજીરબાદ્દ" ઐકગોજસમદકુજાર
બાદ્દે ॥ ॥ ૦ સ્ત્રી ૦ વેતછે" " કબૂલનબાદ્દ" ઐક
શરબોજસેમા" જિદરબાકુલ" રરાદકોમો
રજશેમા" ગુનાકુગુજારશનૈ" ઐરમિઝવજા
ઐશનૈ" ઐજદોબકુનાબાદ્દ" દરબુબોશાદ્દન્ની

'કિનૅમણરિમ' બરશનુમ' શોરૅમોંન" 'સિંવિ"
વચૂસ્તિ" વંદદસ્તંન" નશમો' દશતંન' બકરે
જકરદંન" " " " "

ہے۔ اگر ایک شخص اپنے مسلمان بھائی کو بیوقوف یا احمق کہے تو یہ بات اس کے لئے
کفر کا سبب بن سکتی ہے۔ اسی لئے حضور نبی کریم رؤف الرحیم ﷺ نے
ارشاد فرمایا کہ ایک مسلمان کا دوسرے مسلمان پر تین روز
سے زیادہ ناراض رہنا جائز نہیں ہے۔

سنبهلر سنهاالملر لسما عنمنلر
لى عنمنلر لرسمرالمتمر اسنمر لرللر
المنمالسا لر سنلر سا لرعنمنلر المنمنلر سمنر
لرعنمنلر سنلر ١١لر رسمرسا لرعنمنلر
لسلر لرسنلر سنلر لرسنلر سا لرعنمنل

اما الكبرى من قياس الشكل الثاني

كل ما ليس بمؤلف من جوهر وعرض فليس بجسم

وكل ما ليس بجسم فليس بمتحيز

وكل ما ليس بمتحيز لا يمكن أن يشار إليه

وكل ما لا يمكن أن يشار إليه فليس بموجود

فكل ما ليس بمؤلف من جوهر وعرض فليس بموجود

وهذه النتيجة هي عين ما كان المطلوب

فالقياس صحيح. وكل قياس صحيح فالمقدمة التي

ઉપલબ્ધ ન હોય તો તેવા સંજોગોમાં ઉપરોક્ત ૧૧ (૧) (ક) (ખ) (ગ) (ઘ) (ચ) (છ) (જ) (ઝ) (ટ) (ઠ) (ડ) (ઢ) (ણ) (ત) (થ) (દ) (ધ) (ન) (પ) (ફ) (બ) (ભ) (મ) (ય) (ર) (લ) (વ) (શ) (ષ) (સ) (હ) (ળ) (ક્ષ) (જ્ઞ) (શ્ર) (અ) (આ) (ઇ) (ઈ) (ઉ) (ઊ) (ઋ) (એ) (ઐ) (ઓ) (ઔ) (અં) (અઃ) (ા) (િ) (ી) (ુ) (ૂ) (ૃ) (ે) (ૈ) (ો) (ૌ) (ં) (ઃ) (઼) (્) (ૐ) (ૠ) (ૡ) (ૢ) (ૣ) (૦) (૧) (૨) (૩) (૪) (૫) (૬) (૭) (૮) (૯) (૰) (૱) (૲) (૳) (૴) (૵) (૶) (૷) (૸) (ૹ) (ૺ) (ૻ) (ૼ) (૽) (૾) (૿) (ઁ) (ં) (ઃ) (઄) (અ) (આ) (ઇ) (ઈ) (ઉ) (ઊ) (ઋ) (ઌ) (ઍ) (એ) (ઐ) (ઑ) (ઓ) (ઔ) (ક) (ખ) (ગ) (ઘ) (ઙ) (ચ) (છ) (જ) (ઝ) (ઞ) (ટ) (ઠ) (ડ) (ઢ) (ણ) (ત) (થ) (દ) (ધ) (ન) (પ) (ફ) (બ) (ભ) (મ) (ય) (ર) (લ) (વ) (શ) (ષ) (સ) (હ) (ળ) (ક્ષ) (જ્ઞ) (શ્ર) (ઽ) (ા) (િ) (ી) (ુ) (ૂ) (ૃ) (ૄ) (ૅ) (ે) (ૈ) (ૉ) (ો) (ૌ) (્) (ૐ) (૑) (૒) (૓) (૔) (૕) (૖) (૗) (૘) (૙) (૚) (૛) (૜) (૝) (૞) (૟) (ૠ) (ૡ) (ૢ) (ૣ) (૤) (૥) (૦) (૧) (૨) (૩) (૪) (૫) (૬) (૭) (૮) (૯) (૰) (૱) (૲) (૳) (૴) (૵) (૶) (૷) (૸) (ૹ) (ૺ

of the 21 Nasks in Pazand, corresponding to the 21 words of the Ahunvar, the names of the 12 signs of the Zodiac, Confession of Faith and the consecration of the Nīrangdīn ceremony in Pahlavi.

Kaikhusroo M. JamaspAsa

I n t r o d u c t i o n

The codex J2 in the private collection of Dastur Dr. Jamaspji M. JamaspAsa of Bombay. The ms (29.7x19 cms) contains 299 pages written 15 lines to the page. The colophon in Gujarati at the end of the Yazišn of Rapithwin reveals that it was copied from an older ms written in Samvat 1701 and completed on the day Ardibehesht month Mihr, Saka 1758 by Mobed Shapur Jamshedji Katrak and Mobed Sohrabji Maneckji Katrak. The contents are as follows:

Yazišn of Rapithwin (consecrated on the day Hormazd month Fravardin of every year) with ritual directions written in red ink. Ashem Vohu with Pahlavi version, catechism on the words of the Ashem (see B.N. Dhabhar: The Persian Rivayats of Hormazyar Framarz, Bombay 1932, 18ff.), Yathā Ahū Vairyō with its Pahlavi version, grace before meal, grace before call of nature, the Avesta Zand text which is recited while washing the night-soiled hands (dast i šapēn) at dawn, comprising of Kem nā Mazdā, Ahmāi Raesča, Hanzangrem and the Avesta Pahlavi version of the Articles of Faith (Mazdayasno ahmi), the smaller Jasa me avanghe Mazda, Māh Nīyayišn (litany to the moon), Xvaršēt Nīyāyišn (litany to the sun), Afrīnagān i Dahmān, Afrīnagān i Xvatāyān, comprising of the portion which is recited in all Afrīnagāns, Afrīnagān i Gāhambār with the Pahlavi versian, Āfrīnagān i Fravartīkān, Ātaxš Niyāyišn (litany to the fire), Hormazd Yašt upto 23 and only the Pahlavi version of the paragraph commencing with nipāyōiš masim (Yt. 1.24), Ardvīsūr Niyāyišn (litany to the waters), Āfrīn i Zartuxšt, the distorted preliminary portion of the larger Srōš Yašt, the Avesta text of the Visprat with its Pahlavi version, Āfrīn i Zartuxšt wrongly entitled Āfrīn i Myazd (repeated), Āfrīn i Aogemadaēcā (25-28 and 41-84 only), Hadōxt Nask I, 1-6, the names

Printed in Tehran by the Tehran University
Press & Inaco Co. Press,
1976.

The Pahlavi Codices and Iranian Researches

MANUSCRIPT j2

Few

YAZISHN , NIYAYISHNS , AFARINS

&

DAST SHAPIN, NAMES OF 21 NASKS
OF EVESTA, PRELIMINARY PORTION
OF THE LARGER SORSH YASHT ETC.

Edited by :

Dastur Dr. Kh. M. Jamasp Asa Professor Mahyar Nawabi

With the technical assistance of

Dr. M. Tavousi Dr. B. Faravashi

Published by the Asia Institute of Pahlavi University

16

Shiraz 1976

۱۳۲۴